

8 Код БЧХ

Одним з класів циклічних кодів, здатних виправляти багаторазові помилки, є коди БЧХ. Примітивним кодом БЧХ, виконуючим t_u помилок, називається код довжиною $n = q^m - 1$ над

$GF(q)$, для якого елементи $\alpha^1, \alpha^2, \dots, \alpha^{2t_u}$ є корінням породжує многочлена.

Тут α - примітивний елемент $GF(q^m)$.

Породжує многочлен визначається з виразу

$g(x) = \text{НОК}[f_1(x), f_2(x), \dots, f_{2t_u}(x)]$, де $f_1(x), f_2(x), \dots$ - мінімальні многочлени коренів $g(x)$.

Число перевірочних елементів коду БЧХ задовольняє співвідношенню $r = n - k \leq mt_u$.

Приклад. Визначити значення породжує многочлена для побудови примітивного коду БЧХ над $GF(2)$ довжини 31, виправляє двох кратні помилки ($t_u = 2$).

Виходячи з визначення коду БЧХ корінням многочлена $g(x)$ є: $\alpha^1, \alpha^2, \alpha^3, \alpha^{4(2t_u)}$, Де α - примітивний елемент $GF(q^m) = GF(2^5)$.

Породжує многочлен визначається з виразу $g(x) = \text{НОК}[f_1(x), f_2(x), f_3(x), f_4(x)]$, де

$f_1(x), f_2(x), f_3(x), f_4(x)$ - мінімальні многочлени коренів відповідно $\alpha^1, \alpha^2, \alpha^3, \alpha^4$.

Примітка.

Мінімальний многочлен елемента b поля $GF(q^m)$ визначається з

виразу $f(x) = \left(x - \beta^{q^0}\right) \cdot \left(x - \beta^{q^1}\right) \cdot \left(x - \beta^{q^2}\right) \dots \left(x - \beta^{q^{l-1}}\right)$, Де l - Найменше ціле число,

при якому $\beta^{q^l} = \beta$.

Значення мінімальних многочленів будуть наступними:

$$\begin{aligned} f_1(x) &= (x - \alpha^1)(x - \alpha^2)(x - \alpha^4)(x - \alpha^8)(x - \alpha^{16}) = \\ &= x^5 + x^2 + 1; \\ f_2(x) &= (x - \alpha^2)(x - \alpha^4)(x - \alpha^8)(x - \alpha^{16})(x - \alpha^1) = \\ &= x^5 + x^2 + 1; \\ f_3(x) &= (x - \alpha^3)(x - \alpha^6)(x - \alpha^{12})(x - \alpha^{24})(x - \alpha^{17}) = \\ &= x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + 1; \\ f_4(x) &= (x - \alpha^4)(x - \alpha^8)(x - \alpha^{16})(x - \alpha^1)(x - \alpha^2) = \\ &= x^5 + x^2 + 1. \end{aligned}$$

Так як $f_1(x) = f_2(x) = f_4(x)$, то

$$\begin{aligned} g(x) &= f_1(x) \cdot f_3(x) = (x^5 + x^2 + 1) \cdot (x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + 1) = \\ &= x^{10} + x^8 + x^5 + x^4 + x^2 + x + 1 \end{aligned}$$

На практиці при визначенні значень породжує многочлена користуються

спеціальною таблицею мінімальних многочленів (див. таблицю 8 додатка), і виразом для

породжує многочлена $g(x) = f_1(x)f_3(x)\dots f_j(x)$. При цьому робота здійснюється в такій послідовності.

По заданій довжині коду n і кратності виправляє помилок t_u визначають:

- з виразу $n = 2^m - 1$ значення параметра m , який є максимальним ступенем співмножників $g(x)$;

- з виразу $j = 2t_u - 1$ максимальний порядок мінімального многочлена, що входить до

числа співмножників $g(x)$.

- Користуючись таблицею мінімальних многочленів, визначається вираз для $g(x)$ в залежності від m та j . Для цього з колонки, відповідної параметру m , вибираються многочлени з порядками від 1 до j , які в результаті перемножування дають значення $g(x)$. У виразі для $g(x)$ утримуватися мінімальні многочлени тільки для непарних ступенів a , так як зазвичай відповідні їм мінімальні многочлени парних ступенів a мають аналогічні вирази.

Наприклад, мінімальні многочлени елементів $\alpha^2, \alpha^4, \alpha^8, \dots$ відповідають мініальному многочлену елемента a^1 , мінімальні многочлени елементів $\alpha^6, \alpha^{12}, \alpha^{24}, \dots$ відповідають мініальному многочлену a^3 та т.п.